

VRSTE GOSPODARJENJA Z GOZDOM

Ta dejavnost se zelo razlikuje od kmetijske proizvodnje. Tako imenovani gozdnogojitveni sistem pomeni vse načrtne usmeritve in neposredne ukrepe v gozdu. Moramo jih opraviti, če želimo trajno zagotavljati ustrezno podobo gozda.

Poznamo različne sisteme gospodarjenja z gozdovi. Sodobne zvrsti gospodarjenja z gozdovi so negovalno prebiralno gojenje, izpopolnjeno skupinsko gojenje in sproščena tehnika gojenja gozdov. Vse tri zvrsti temeljijo na negi gozda.

V Sloveniji je najbolj razširjeno skupinsko postopno gojenje gozdov. Primerno je za rastišča listavcev in drevesnih vrst, ki dobro uspevajo na svetlobi (svetloljubne drevesne vrste) Prebiralno gojenje je primerno za rastišča s smreko, s smreko in jelko ter jelko in bukvijo. V prilagojeni obliki je pogosta v zasebnih gozdovih. Sproščeno tehniko pa se lahko uporablja v vseh kombinacijah rastišč in sestojev.

V nadaljevanju nekoliko več o vseh treh tehnikah gospodarjenja z gozdom.

1. Negovalno prebiralno gospodarjenje

Na majhni površini so zastopane drevesa vseh dimenzij. Le ta zagotavljajo trajno proizvodnjo in ohranjanje rastiščnih potencialov. Pomlajevanje gozda se izvaja nepretrgoma. Sklep krošenj je v tem primeru stopničast. Prihaja do socialnega vzpona oz. preslojevanja dreves. Ta tehnika ni primerna za vse drevesne vrste in vsa rastišča. Primeren je za smreko in bukev.

Stroški nege in obnove so, v primerjavi z drugimi tehnikami manjši. Prevladuje predvsem posredna nega, samouravnavanje, ki se izvede s prebiralno sečnjo.

2. Skupinsko postopno gospodarjenje

Značilna je velika raznolikost oblik gozda. Sistem se prilagaja posebnostim rastišč, preteklosti gospodarjenja, sestojev ter razvoju gozda. Vključuje presojo odzivov odraslega sestoja ter ustvarjanje ugodne klime za vznik in razvoj mladja. Sečnja je temeljni pripomoček nega. Obliko in vrsto sečnje se izbira na podlagi izbiralnega, svetlitvenega in prebiralnega načina redčenja. Sečnja se prilagaja glede na stanje sestoja, rastišča in pomladitvenih ciljev. Izbira sečnje je prilagojena stanju in kakovosti odraslega gozda. Razmerje razvojnih faz je uravnoteženo in usmerjeno k trajnemu zagotavljanju gojitvenih ciljev na majhnih površinah. S postopnim odpiranjem sklepa krošenj s sečnjo dreves se sprožijo procesi pomlajevanja.

3. Sproščena tehnika gojenja

Vključuje načela vseh naprednih gozdnogojitvenih sistemov. Značilna je sproščena izbira ukrepov. Zahteva pa veliko načrtnost ter doslednost in strokovno usposobljenost. Primerna je za gozdove po ujmah, neprimernega načina gojenja gozdov,.. Te razmere zahtevajo veliko prilagodljivost gojitvenih pristopov. Ta tehnika združuje prvine različnih vrst gojenja na majhnih površinah.

Ukrepe nege se izvaja v vseh razvojnih fazah sestojev. Cilj vsaki razvojni fazi gozda je njegova naslednja razvojna faza, za katero so podrobno navedene njene lastnosti. Neposredni ali posredni ukrepi morajo zagotavljati varovanje pred neugodnimi razmerami ter omogočati kakovostnejšo izbiro osebkov ter vzpodbujati pozitivne lastnosti.

spec. Lidija Šnut

Za projekt DEBLO++ je vsebina povzeta po:

- NEGA gozda: danes za jutri, Marijana Minić, Zavod za gozdove Slovenije, 2015